

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням вченої ради
Інституту спеціальної педагогіки і психології
імені Миколи Ярмаченка НАПН України
протокол №6 від 27 червня 2024 року
Голова вченої ради В.В.Засенко

Спеціальність 016 Спеціальна освіта, 053 Психологія

Освітня програма Спеціальна педагогіка, Спеціальна психологія

Ступінь Доктор філософії

Шифр дисципліни

ВД 15

Назва дисципліни

**Сучасні технології та методи
реабілітації дітей з порушеннями
слуху / Modern technologies and
methods of rehabilitation of children
with hearing loss**

Навчальний рік

2024-2025

Кількість кредитів
ЄКТС (годин)

1 кредит (30 годин)

Статус

Вибіркова дисципліна

**Короткий опис
дисципліни**

Курс має на меті дати глибокі знання методів і форм реабілітаційного супроводу дітей після проведеної операції по встановленню кохлеарної імплантації, а також технічного супроводу.

Ми розглянемо:

- Як правильно організувати реабілітації пацієнтів з проблемою слуху .

- Особливості повної адаптації та інтеграції дітей після КІ в суспільстві.

Викладач **Шевченко Володимир Миколайович**

Контакти
Тел +380679555548
Email shevchenko_volodumur@ukr.net

Час для консультацій Понеділок та четвер, 14:00-15:00

Мета курсу	- поглибити знання про реабілітацію осіб з порушенням слуху після слухопротезування системами імплантаційного слухопротезування (СІС), їх розвиток та фактори, які впливають на розвиток комунікативних здібностей осіб з порушенням слуху і в нормі, ознайомлення з науково-теоретичними розробками в галузі навчання та можливостей осіб зі складними комплексними (коморбідними) порушеннями, а також розробками систем для комунікацій та основними прийомами реабілітаційного супроводу дітей з порушенням слуху.
-------------------	--

Завдання курсу

1. забезпечити загальний теоретичні та практичні знання в галузі реабілітаційного супроводу дітей з порушенням слуху після слухопротезування СІС.
2. надати знання з реабілітаційного супроводу дітей після слухопротезування СІС.
3. розкрити практичні прийоми слухових можливостей дітей, в кожному окремому випадку для організації комплексного підходу реабілітації міждисциплінарною командою;

Загальні компетентності

ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК2	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК3	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК4.	Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1	Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження;

- СК2 Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
- СК3 Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.
- СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.

Програмні результати навчання

ПРН1	навчити реабілітаційних прийомів та методів роботи з дітьми з порушенням слуху та після слухопротезування СІС;
ПРН2	розширити уявлення в галузі науково – технічного досягнення реабілітації слухових порушень.
ПРН3	По закінченню курсу слухач повинен знати: - теоретично – методологічні основи реабілітації з порушенням слуху та після слухопротезування СІС; - особливості формування слухової системи в нормі та при патології; - основні категорії дітей з порушеним розвитком слухового аналізатора; - особливості виховання та навчання дітей з порушенням слуху і поєднанні патології; - клінічно реабілітаційні особливості розвитку дітей з порушенням слуху; - основні напрямки реабілітаційної роботи для дітей з порушенням слуху.

Програма дисципліни			
Тема 1	Історія навчання глухих і слабочуючих		
1.1	Поняття сурдопедагогіки як науки. Предмет дослідження сурдопедагогіки. Завдання сурдопедагогіки як науки. Уявлення про аномальний розвиток.		
1.2	Основні педагогічні категорії сурдопедагогіки як науки: виховання аномальних дітей, навчання та розвиток, корекція, компенсація, соціальна реабілітація, соціальна адаптація.		
1.3	Принципи і методи сурдопедагогіки як науки.		
Тема 2	Діти з порушеннями слуху: обстеження та розвиток		
2.1	Особливості об'єктивного обстеження дітей з порушенням слуху		
2.2	Вивчити анатомо-фізіологічні особливості організму дитини, особливості розвитку дитини, принципи їх обстеження.		
2.3	Поняття про особливості організму дитини, фізичний розвиток дитини, класифікація, розвиток.		
Тема 3	Технічні характеристики систем імплантаційного слухопротезування. Принципова відмінність у функціонуванні слухових апаратів (СА), кохлеарних імплантів, системи ВАНА		
3.1	Загальні аспекти та принципи обстеження, технічні характеристики системи, періодичність, характер організації, правовий статус, інтенсивність навантаження, кількість учасників, форма, типологія.		
3.2	Принципова відмінність у функціонуванні слухових апаратів (СА), кохлеарних імплантів, систем ВАНА.		
3.3	Фізіологічні механізми бінаурального слуху. Класифікація втрат слуху. Психоакустичні характеристики слуху. Особливості слухового сприйняття при сенсоневральній та кондуктивній втратах слуху. Високі технології в засобах сурдотехніки та пристроях для компенсації втрат слуху.		
Тема 4	Анатомія та фізіологія слуху		
4.1	Поняття про анатомо-фізіологічні особливості слуху, класифікація, розвиток, захворювання.		
4.2	Склад, призначення та функціональні характеристики універсального комплексу «Живий звук». Корекційно-розвивальна спрямованість комплексу «Живий звук».		
4.3	Огляд високих технологій в засобах компенсації слуху. Перспективи слухопротезування. Цифрові технології в слухових		

	апаратах.
Тема 5	Слухопротезування: слухові апарати та системи імплантаційного слухопротезування
5.1	Функціональні та електроакустичні характеристики програмованих та цифрових слухових апаратів. Бінауральне слухопротезування. Адаптація до слухового апарату.
5.2	Використання імплантів кісткової провідності ВАНА при різних порушеннях слуху. Типи імплантів ВАНА та область їх використання.
5.3	Особливості експлуатації та адаптації СІС. Рекомендації користувачам СІС. Особливості та відмінності реабілітації дітей та дорослих зі СА та СІС.

План					
Семестр, тиждень, заняття (дата)	Тема, план заняття	Аудиторні заняття		Самостійна робота	
		Форма	Год	Завдання	Год
Семестр 1 Тиждень 1 Заняття 1	Тема 1. Історія навчання глухих і слабочуючих - Поняття сурдопедагогіки як науки. Предмет дослідження сурдопедагогіки. Завдання сурдопедагогіки як науки. - Уявлення про аномальний розвиток. Основні педагогічні категорії сурдопедагогіки як науки: виховання аномальних дітей, навчання та розвиток, корекція, компенсація, соціальна реабілітація, соціальна адаптація. - Принципи і методи сурдопедагогіки як науки.	Лекція, практичне заняття	3	1. Роль комп'ютерних технологій в розвитку спеціальної освіти, мовлення та слухового сприймання 2. Використання набору навчально-корекційних та розвиваючих підпрограм, які спрямовані на допомогу дітям, що мають порушення мовлення різного ступеню тяжкості та походження.	2
Заняття 2	Тема 2. Діти з порушеннями слуху: обстеження та розвиток - Особливості об'єктивного обстеження дітей з порушенням слуху -Анатомо-фізіологічні особливості організму дитини, особливості розвитку дитини, принципи їх обстеження. - Поняття про особливості організму дитини, фізичний розвиток дитини, класифікація, розвиток.	Лекція, практичне заняття	3	1. Використання слухо-мовленнєвих тренажерів для корекційного навчання. 2. Класифікація втрат слуху та пристрої для їх компенсації.	3
Тиждень 2 Заняття 3	- Тема 3. Технічні характеристики систем імплантаційного слухопротезування. Принципова відмінність у функціонуванні слухових апаратів (СА), кохлеарних імплантів, системи ВАНА. - Загальні аспекти та принципи обстеження, технічні характеристики системи, періодичність, характер організації, правовий статус, інтенсивність навантаження, кількість учасників, форма, типологія. - Принципова відмінність у функціонуванні слухових апаратів (СА), кохлеарних імплантів, систем ВАНА. - Фізіологічні механізми бінаурального слуху. Класифікація втрат слуху. Психоакустичні характеристики слуху. Особливості слухового сприйняття	Лекція, практичне заняття	3	2. Цифрова та аналогова технології в слухових апаратах. Функціональні та електроакустичні характеристики програмованих та цифрових слухових апаратів. 2. Система кісткової провідності ВАНА	5

	при сенсоневральній та кондуктивній втратах слуху. Високі технології в засобах сурдотехніки та пристроях для компенсації втрат слуху			
Заняття 4	Тема 4. Анатомія та фізіологія слуху - Поняття про анатомо-фізіологічні особливості слуху, класифікація, розвиток, захворювання. - Склад, призначення та функціональні характеристики універсального комплексу «Живий звук». Корекційно-розвивальна спрямованість комплексу «Живий звук». - Огляд високих технологій в засобах компенсації слуху. Перспективи слухопротезування. Цифрові технології в слухових апаратах.	Лекція, практичне заняття	3	
Заняття 5.	Тема 5. Слухопротезування: слухові апарати та системи імплантаційного слухопротезування. - Функціональні та електроакустичні характеристики програмованих та цифрових слухових апаратів. Бінауральне слухопротезування. Адаптація до слухового апарату. - Використання імплантів кісткової провідності ВАНА при різних порушеннях слуху. Типи імплантів ВАНА та область їх використання. - Особливості експлуатації та адаптації СІС. Рекомендації користувачам СІС. Особливості та відмінності реабілітації дітей та дорослих зі СА та СІС.	Лекція, практичне заняття	3	1. Створення анімаційних, звукових та візуальних слайдів у програмі PowerPoint для проведення корекційних занять 2. Створення та використання інтерактивних додатків і можливості їх використання в різноманітних видах. Можливість дистанційного навчання.
				5

Індивідуальні завдання та підсумковий контроль	
Завдання	Особливості виконання та вимоги
Підсумковий контроль (залік)	Для підсумкового оцінювання потрібно скласти залік за програмою дисципліни

Оцінювання навчальних досягнень	
Вид роботи	%
Відвідування аудиторних занять	20
Відповіді на запитання під час аудиторних занять	10
Індивідуальне завдання 1	10
Індивідуальне завдання 2	10
Підсумковий контроль (тест)	30
Всього	100

		Шкали оцінювання	
Бальна	ECTS	Національна	Заліків
90-100	A	Відмінно	Зараховано
80-89	B	Добре	
70-79	C		
66-69	D		
60-65	E	Задовільно	
35-59	FX	Незадовільно - з можливістю повторного виконання завдань	Не зараховано - з можливістю повторного виконання завдань
0-34	F	Незадовільно - з повторним вивченням дисципліни	Не зараховано - з повторним вивченням дисципліни

Додаткові бали	
Вид роботи та вимоги	Бал за стобальною шкалою
Презентація. Класифікація втрат слуху та пристрої для їх компенсації. Слухові апарати. Система кісткової провідності ВАНА. Кохлеарна імплантація.	10
Інклюзивна освіта в розвинених країнах світу та країнах пострадянського простору. Створення власних інтерактивних вправ для реабілітації та розвитку дітей з порушеннями слуху.	10

Основна (обов'язкова) література

1. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» від 6 жовтня 2005 року №2961-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15>.
2. Ткач, О.М. (2020). Логопедична робота з дітьми дошкільного віку після кохлеарної імплантації. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки), (16), 245-254. <https://doi.org/10.32626/2413-2578.2020-16.245-254>
3. Лещій Н. П. (2025) «Інноваційні та інформаційно-комунікаційні технології в розвитку мовлення учнів з порушеннями слуху». Журнал Inclusion and Diversity, вип. 5, с. 24–27.
4. Жук В. (2024) «Слухоорієнтовані технології розвитку словесного мовлення дітей з кохлеарними імплантами» Особлива дитина: навчання і виховання. С. 141
5. Кузенко О. т ін. (2025) «Шляхи реалізації завдань слухомовної реабілітації дітей із кохлеарним імплантом» Журнал Освітні обрії, Т. 59 № 2, 2025. DOI: 10.15330/obrii.59.2.55-58.
6. Шевченко В. М. (2021) «Реабілітація дітей з порушеннями слуху в Україні на сучасному етапі» Вісник Нац. академії педагогічних наук України. DOI: 10.37472/2707-305X-2021-3-2-8-1. С. 34
7. Пухлік С. М. та ін. (2024) «Сучасні методи дослідження слуху та слухопротезування: методичні рекомендації» Методичні матеріали Одеського медичного університету, 2024. С. 123

Додаткова література та інші джерела інформації

1. Diehl P. U., Zilly H. та ін. (2023) «Deep learning-based denoising streamed from mobile phones improves speech-in-noise understanding for hearing aid users» arXiv, серпень 2023.
2. Wasmann J. A., Lanting C. P. та ін. (2021) «Computational Audiology: New Approaches to Advance Hearing Health Care in the Digital Age» Ear and Hearing, Nov–Dec 2021.
3. Samaradivakara, Y. та ін. (2025) “Tailored Real-time AR Captioning Interface for Enhancing Learning Experience of Deaf and Hard-of-Hearing (DHH) Students”.
4. Cheng, H. та ін. (2024) “LLM-Powered AI Tutors with Personas for d/Deaf and Hard-of-Hearing Online Learners”. С. 234
5. Xiang, Y. та ін. (2023) “The Impact of Gamified Auditory-Verbal Training for Hearing-Challenged Children at Intermediate and Advanced Rehabilitation с. 21
6. pstein, S. та ін. (2022) “Educational Environments and Secondary School Outcomes Among Students Who Are D/deaf and Hard of Hearing in Special Education”. Lang Speech Hear Serv Sch, с. 45
7. Neumann, K. та ін. (2022) “Technology-Assisted Language Intervention for Children Who Are Deaf or Hard of Hearing: A Randomized Clinical Trial”. Int. J. Pediatr. Otorhinolaryngol., с. 67

Інформаційні ресурси

- <http://www.i-deaf.com.ua/tag/жестова-мова/> КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР УТОГ
- <http://deaf.at.ua> ГЛУХІ ЧУЮТЬ СЕРЦЕМ
- <http://onp-ua.narod.ru/news/2013-02-19-367> Об'єднання нечуючих педагогів
- <http://usllab.ucoz.ua/news/2009-04-06-3> Лабораторія жестової мови
- <http://osvita.ua/school/technol/982/>
- <http://osvita.ua/school/technol/6630/>

- <http://www.lycem-do-dytyny.com/interaktyvni-metodynavchannia>
- http://www.bohdanbooks.com/userfiles/file/books/lib_file_201372450.pdf
- http://mobiro.ru/doc/112600/Interaktivni_tehnologii_navchannja/
- <http://www.your-job.org/index.php?id=95>
- <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-12a81b67900c2>
- http://atamanuk.at.ua/index/interaktivni_tekhnologiji_kooperativnogo_navchannja/0-8
- http://yrok.at.ua/publ/interaktivna_vprava/8-1-0-331
- <http://www.svit-pk.cptol.vn.ua/page.php?id=175>
- <http://e-kniga.in.ua/product/interaktivni-igru-kycherova/>
- <http://cit.ckipo.edu.ua/index.php/component/content/article/27-intel---/32>
- <http://ua.textreferat.com/referat-12322-1.html>

Нормативна

1. Закон України «Про освіту» від 25 березня 1996р. № 100/96-ВР.
 2. Наказ Міносвіти України від 02 червня 1993р. № 161 «Про затвердження Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах».
 3. Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах у 2002/2003 навчальному році // МОН України. Лист № 1/9 – 304 від 17.06.2002р.
 4. Постанова Кабінету Міністрів України від 20 січня 1998р № 65 «Про затвердження Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту)».
 5. Наказ Міносвіти України від 04.03.1998р. № 86 «Про введення в дію «Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) та про нормативне і навчально-методичне забезпечення підготовки фахівців з вищою освітою».
 6. Закон України «Про вищу освіту».
-

Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; інтерактивні методи навчання, створення ситуацій пізнавальної новизни та зацікавленості. Вивчення дисципліни здійснюється за машинним варіантом з організацією занять у спеціалізованих комп'ютерних залах, де кожен студент отримує можливість навчатись безпосередньо на індивідуальному робочому місці, обладнаному персональним комп'ютером.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Викладання навчальної дисципліни забезпечується сучасними технічними засобами навчання, які побудовані на новітніх інформаційно-комунікаційних технологіях (мультимедійний комп'ютер, мультимедійний проектор, інтерактивний комплекс SMART Board, авторські засоби мультимедіа). На заняттях і під час самостійної роботи студентів використовуються методичні рекомендації щодо вивчення дисципліни, ілюстративні комп'ютерні дидактичні матеріали, які розроблені на кафедрі, а саме:

- Опорні конспекти лекцій.
- Навчальні посібники.
- Робоча навчальна програма.
- Збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
- Засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).
- Презентації.

Питання до заліку

1. Технічні засоби навчання: визначення, педагогічний та технічний аспекти.
2. Класифікація технічних засобів навчання.
3. Дидактичні функції технічних засобів та інформаційних технологій навчання.
4. Технічні засоби навчання на базі інформаційних комп'ютерних технологій.
5. Структура інформаційної системи.
6. Визначення й інструменти інформаційної технології.
7. Класифікація персональних комп'ютерів. Класифікація портативних комп'ютерів
8. Сучасні технічні засоби навчання. Види.
9. Використання тестових систем. Поняття, педагогічне тестування.
10. Інформаційно-комунікаційні технології: визначення, переваги використання ІКТ для корекційного навчання.
11. Використання ІКТ у роботі педагога.
12. Приклади ІКТ в он-лайн середовищі мережі інтернет (дистанційного і реального навчання).
13. Визначення програми, програмного засобу, програмного забезпечення.
14. Призначення і функції операційної системи. Типи операційних систем.
15. Програмне забезпечення для корекційного навчання.
16. Он-лайн середовища забезпечення для корекційного навчання.
17. Програмне забезпечення вільного використання PowerPoint, призначення та особливості використання.
18. Можливості використання програмного засобу GCompris.
19. Можливості використання програмного засобу TuxPaint.
20. Програма Microsoft Office PowerPoint як інформаційна технологія наочного забезпечення подання навчальних матеріалів.
21. Визначення і призначення презентації. Основні способи створення презентації в програмі Microsoft Office PowerPoint.
22. Особливості застосування ефектів анімації до елементів слайдів презентації в програмі Microsoft Office PowerPoint.
23. Особливості налаштування режимів демонстрації слайдів презентації в програмі Microsoft Office PowerPoint.
24. Призначення та можливості он-лайн середовища LearningApps.
25. Типи інтерактивних вправ, які можна створювати за допомогою засобу LearningApps.
26. Що таке Веб 2.0. Педагогічні можливості Веб 2.0
27. Типи сервісів 2.0.
28. Напрямки використання мережевих сервісів Веб 2.0 в навчально-виховному процесі (переваги та проблеми).
29. Сервіси Google. Аргументи «ЗА»
30. Хмарні середовища, поняття, переваги і недоліки. Google Drive.
31. Що таке блог, види блогів. Ведення власного блогу для корекційного навчання.
32. Призначення та можливості слухо-мовленнєвих тренажерів.
33. Використання слухо-мовленнєвих тренажерів для корекційного навчання.
34. Застосування програмно забезпечення комплексу "Світ звуків" в корекційній роботі з дітьми.
35. Особливості роботи з дітьми з ПО "Світ звуків", а також з різними слухомовленнєвими тренажерами і ПЗ.

36. Слухо-мовленнєвих тренажерів "Живий звук", призначення, застосування, можливості.
 37. Види вправ та графічна візуалізація в ПО "Живий звук".
 38. Модулі — Учись говорити звуки, — Пори року, — Прояви емоцій, приклади використання в ПО "Живий звук".
 39. Модулі — Водоспад, — Будинок, — Тварини, — Звуки природи, приклади використання в ПО "Живий звук".
 40. Модуль заїкання методи роботи в ПО "Живий звук".
 41. Класифікація втрат слуху. Причини порушення слуху.
 42. Форми приглухуватості. Методи дослідження слуху.
 43. Засоби та пристрої компенсації слуху
 44. Високі технології в засобах сурдотехніки та пристроях для компенсації втрат слуху.
 45. Види слухових апаратів.
 46. Функціональні та електроакустичні характеристики програмованих та цифрових слухових апаратів.
 47. Бінауральне слухопротезування. Адаптація до слухового апарату.
 48. Відкрите слухопротезування. Цифрова та аналогова технології в слухових апаратах.
 49. Система кісткової провідності ВАНА (визначити поняття).
 50. Використання ВАНА при різних порушеннях слуху.
 51. Що таке кохлеарна система (визначити поняття).
 52. Огляд видів кохлеарних імплантів та мовленнєвих процесорів.
 53. Особливості експлуатації та адаптації СКІ.
 54. Особливості та відмінності реабілітації дітей та дорослих з системами КІ.
-

Інформація про викладача

Шевченко Володимир Миколайович, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри сурдопедагогіки та сурдопсихології імені М.Д. Ярмаченка факультету спеціальної та інклюзивної освіти Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Основні публікації з тематики дисципліни

1. Шевченко, В. М. (2021)
«Реабілітація дітей з порушеннями слуху в Україні на сучасному етапі»
Вісник Національної академії педагогічних наук України, том 3, № 2, с. 1–6.
DOI: 10.37472/2707-305X-2021-3-2-8-1.
ojs.csnukr.in.ua+10visnyk.naps.gov.ua+10aqce.com.ua+10.
2. Шевченко, В. М. (2021)
“Cochlear implantation and rehabilitation of persons with cochlear implants: educational and methodical guide”
Київ: Інститут спеціальної педагогіки і психології ім. М. Ярмаченка НАПН України.
Методичний посібник для фахівців, педагогів і батьків; рекомендований Вченою радою інституту (Протокол № 10 від 26 грудня 2022)
archive.interconf.center+6lib.iitta.gov.ua+6ojs.csnukr.in.ua+6.
3. Шевченко В. М. (2021)
«Реабілітація дітей з порушеннями слуху в Україні на сучасному етапі»,
Вісник Національної академії педагогічних наук України, 3(2),
DOI: 10.37472/2707-305X-2021-3-2-8-1.
studbase.kubg.edu.ua+11visnyk.naps.gov.ua+11aqce.com.ua+11.
4. Szewczenko, W. (2022)
“Rehabilitacja dzieci z implantami ślimakowymi w Ukrainie w nowoczesnych warunkach”
Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio J, Paedagogia-Psychologia, 35(2), 155–163.
DOI: 10.17951/j.2022.35.2.155-163.
ojs.csnukr.in.ua+2pedagogy.lnu.edu.ua+2aqce.com.ua+2.
5. Шевченко, В. М. (2022)
“Peculiarities of hearing rehabilitation of people with cochlear implants of different age: methodical recommendations for specialists and parents”
Навчально-методичний посібник (в роботі над друк, 2022).
vseosvita.ua+2lib.iitta.gov.ua+2pedagogy.lnu.edu.ua+2archive.interconf.center+6visnyk.naps.gov.ua+6ojs.csnukr.in.ua+6.
6. Szewczenko, W. (2022)
“Główne aspekty pracy korekcyjnej i wsparcia psychologicznego niepełnosprawnych dzieci w Ukrainie w warunkach wojennych”
Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania (Варшава), № 42–43, 228–258.
aqce.com.ua+6pedagogy.lnu.edu.ua+6aqce.com.ua+6.

Зворотній зв'язок

shevchenko_volodumur@ukr.net

Інше

Затверджено

Протокол № ____ від ____ / ____ / ____ р.

Укладач _____ (Шевченко В.М.)

Завідувач відділу _____ (Литовченко С.В.)